



شورای عالی حوزه علمیه قم  
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران  
مدرسه علمیه الزهرا سلام الله علیها شهرستان قروه  
پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

عنوان :

# وسواس و راهکارهای درمان آن از دیدگاه قرآن و روانشناسی

استاد راهنمای:

سرکار خانم صغیری ملاولی

استاد داور :

حجت الاسلام محمود صفوی زاده

پژوهشگر :

بهجت فعله گری

خرداد ۱۳۹۲







شورای عالی حوزه علمیه قم  
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران  
مدرسه علمیه الزهرا سلام الله علیها شهرستان قروه

پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

عنوان :

## وسواس و راهکارهای درمان آن از دیدگاه قرآن و روانشناسی

استاد راهنمای:

سرکار خانم صغیری ملاولی

استاد داور :

حجت الاسلام محمود صفائی زاده

پژوهشگر:

بهجت فعله گری

خرداد ۱۳۹۲

## **تحمیدیه:**

سپاس آن خدایی را که بر بندگانش شناخته شده است، بدون آنکه او را دیده باشند و آفریننده هستی است، بی آنکه برای آفرینش نیاز به تفکر و اندیشیدن داشته باشد. سپاس آن خدایی را که هیچ سخنوری از عهده‌ی ستایش او بر نمی‌آید و هیچ کس قدرت محاسبه‌ی نعمت‌هاش را ندارد و هیچ بنده‌ای توان ادای حق او را ندارد . سپاس آن خدایی را که درک حقیقت ذات او و توان توصیف صفات او از عهده هیچ متفکری بر نمی‌آید .

ارتباطی با دیگران پیدا نکنند. احساس بدینی، عدم اطمینان، خصومت‌ها، وسوسه آزار رساندن و اذیت کردن خود بلایی دیگر و سبب بدختی‌ها و تأثیرات منفی اجتماعی بیشتر است که در جمع می‌شود زندگی او با دیگران به مخاطره‌ای عظیم افتاد. عدم پیشگیری یا پیش روی این بیماری سبب می‌شود که وضع او هر روز از روز بعد وخیم‌تر شود و بر دشواری‌هایش افزوده گردد.

## نتیجه گیری

نتیجه حاصل از این تحقیق این است، این بیماری که از القایات شیطانی است و تزلزل بر روح و روان انسان ایجاد می کند از ابتداترین مرحله شروع شده، به تدریج مراحل خطرناکی می رسد، در برخی موارد کار وسوس آن چنان شدت می یابد که همه‌ی افراد را «مسامحه کار» تشخیص داده و زندگی اجتماعی برایشان دشوار و سخت می گردد.

اسلام با تردید و شکی که بیماری زا بوده و یا در آستانه‌ی آن قرار گرفته باشد، به سختی مبارزه نموده و کوشیده است تا مسلمانان از نظر فکری، افرادی غنی و توانا بوده، هیچ گاه دچار افکار وسوسی و شک و تردید نگردند، چرا که انسان را تا وادی تردید در عقاید کشانده و حتی گرفتار کفر و شرکت می نماید و همچنین این نوع بیماری مهلک عوارض زیستی و بدنی، روانی، اجتماعی، اقتصادی به جا می آورد. ضایعاتی که این بیماری بر خود و دیگران وارد می کند، ایجاب می کند که حتماً باید درمان شود. حملات این نیروی نامرئی در صورت عدم معالجه هم چنان توسعه می یابد و به مرحله حادی می رسد و در این مرحله کارشان به جنون کشیده می شود. پیشگیری از این بیماری مهمترین و مفیدتر از درمان است و صرفه اقتصادی و اجتماعی پیشگیری هم بیشتر از درمان است زیرا که پیشگیری با مراقبت صورت می گیرد و درمان نیاز به صرف بودجه و مراقبت دارد و این هشدار برای والدین و مربیان است که در امر تربیت فرزندان و پایه گذاری های اولیه آنها کمال مراقبت را داشته باشند تا فرزندانشان در سنین خردسالی و یا در سنین دیگر به چنین ابتلایی دچار نشوند.

## فهرست منابع

۱. قرآن کریم .
۲. نهج البلاغه .
۳. إل، دیوید؛ نهان، روز؛ ای پی سلیگمن، مارتین؛ روانشناسی نابهنجاری آسیب روانی؛ سیدمحمدی، یحیی؛ بی جا، نشر ساوالان، ۱۳۷۸، چاپ نهم، جلد اول .
۴. بندرریگی، محمد؛ منجدالطلاب، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۸، چاپ اول، ذیل ماده (وس . وس) .
۵. پژوهشکده باقرالعلوم و جمعی از مؤلفان؛ بانوان نمونه؛ نورالسجاد، ۱۳۸۷، چاپ اول .
۶. جباران، محمدرضا؛ علم اخلاق(۱)؛ قم، مرکز نشر هاجر، ۱۳۸۵، چاپ سوم .
۷. حیدری نراقی، علی محمد؛ شناخت و راههای درمان وسوس؛ قم، انتشارات میثم تمار، ۱۳۸۵، چاپ دوم
۸. رحیمی اردستانی، مصطفی؛ ترجمه المنجد، تهران، صبا، ۱۳۷۷، بی جا، ذیل ماده (وس . وس) .
۹. ری شهری، محمد؛ میزان الحکمه؛ حمیدرضا شیخی ، قم، دارالحدیث، ۱۳۸۵، چاپ دوم .
۱۰. زرگر ، سیداحمد؛ نشریه پیام پیشگیری، قم، نورالسجاد، ۱۳۹۰، چاپ اول .
۱۱. شاکری ، رضا؛ مشاوره‌ی کاربردی؛ قم، مرکز نشر هاجر ، ۱۳۸۵، چاپ دوم .
۱۲. صادقی، مجید، رئیسی، فیروزه؛ عظیمی کیا، عباس؛ درمان قدم به قدم احتلالات روانپزشکی؛ تهران، انتشارات برای فردا، ۱۳۸۴، چاپ سوم .
۱۳. صالح مدرسه ای، فاطمه؛ یاد خدا آرامبخش دلها نگاهی به وسوسه و وسوس؛ قم، انتشارات در راه حق، ۱۳۷۷، چاپ اول .

۱۴. طباطبائی، محمدحسین ؛ تفسیر المیزان؛ سیدمحمدباقر موسوی همدانی؛ بی جا، اسلامی، بی تا، جلد ۲/ همان، جلد ۱۴/ همان، جلد ۱۸/ همان، ۸.
۱۵. فرهنگ فارسی معین .
۱۶. فلسفی ، محمدتقی؛ جوان از نظر عقل و احساسات؛ تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۷، چاپ پنجم، جلد اول .
۱۷. فولادی، احسان؛ اضطراب و افسردگی؛ تهران، مهراج، ۱۳۸۹، چاپ اول .
۱۸. فیض کاشانی، ملا محمدحسین با دیگران؛ تفسیر صافی؛ قم، نشر نوید اسلام، ۱۳۸۶، چاپ دوم، جلد ۴/ همان، جلد ۶/ همان، جلد ۳ .
۱۹. قائمی امیری، علی؛ وسوس؛ بی جا، امیری، ۱۳۷۰، چاپ سوم .
۲۰. کلینی (ره)، مرحوم ثقه الاسلام؛ اصول کافی؛ آیت الله شیخ محمدباقر کمره ای ، قم و تهران، انتشارات اسوه، ۱۳۸۳، چاپ ششم، جلد ۵ .
۲۱. گلدر، مایکل؛ مهیر، ریچارد؛ گدس، جان؛ روانپژشکی آکسфорد؛ پورافکاری، نصرالله؛ تهران، گلبان با همکاری آریان طب و قاضی جهانی، ۱۳۸۱ .
۲۲. لغت نامه دهخدا .
۲۳. محدثی، جواد؛ بر کرانه شرح چهل حدیث امام خمینی (ره)؛ قم، مرکز نشر هاجر، ۱۳۸۹، چاپ اول.
۲۴. مسعود، جبران؛ فرهنگ الفبای عربی به فارسی ؛ رضا، ارزابی نژاد؛ مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۵، چاپ اول، ذیل ماده (وس وس) .
۲۵. مکارم شیرازی، ناصر و دیگران؛ تفسیر نمونه؛ تهران، دارالكتاب الاسلامیه، ۱۳۸۶، چاپ ۳۶، جلد ۲۷/ همان، جلد ۱۳/ همان، جلد ۴/ همان، جلد ۶/ همان، جلد ۱۴ .
۲۶. مکارم، مسعود؛ رمز موفقیت / خاطراتی از زندگی آیت الله العظمی مکارم شیرازی .

۲۷. هاشمی رفسنجانی، اکبر، با دیگران؛ تفسیر راهنما؛ قم، سازمان تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، ۱۳۸۶، چاپ سوم، جلد ۲/ همان، جلد ۱۱/ همان، جلد ۱۷/ همان، جلد ۵/ همان، جلد ۱۲.

۲۸. هوشیار، محمدجواد؛ درمان با سبزیها، مشهد، ناشر مؤلف، ۱۳۸۷، چاپ پنجم .  
۲۹. ویکی پدیا ؛ دانشنامه آزاد .

۳۰. ویل، دیوید؛ ویلسون، راب؛ وسوس و درمان آن؛ جمالفر، سیاوش؛ تهران، ارسباران، ۱۳۸۷، چاپ دوم.